

bestemme, hvorledes Kommunen skal styres, idet den altid, hvilken Valgmaade man end benytter, vil kunne raade over Flertallet. Naar man ser dette, og det er ubestrideligt, synes det mig ikke ganske urimeligt, at der fra de andres Side, der ikke skulle raade over Pengenes Anvendelse, men blot udrede dem, siges: Kunne vi dog ikke faa lidt Indseende med, at det ikke gaar ganske paa tværs af, hvad vi ønske og hvad vi mene er Samfundet tjenligt? Og derved er det, at under Forhandlingernes Forløb de mange Forsøg paa at skabe Kauteler af større eller mindre Nytte, af større eller mindre Forstand, ere komne frem.

Saaledes som Forslaget nu foreligger, kan jeg ikke se rettere, end at der bliver 4 Bestemmelser, der kunne blive beskyldte for at bære Navn af Kauteler. Der er først den Bestemmelse, alle have været enige om, nemlig Benyttelsen af Forholdstalsvalg i alle Forhold, hvor de kunne benyttes. Da jeg er herved, vil jeg med det samme sige, at jeg er ikke nogen Ildtilbeder af Forholdstalsvalgmaadens Benyttelse ved kommunale Valg. Forholdstal er et ypperligt Princip, det eneste virkelig duelige Princip ved politiske Valg. Men det har altid staaet som i højeste Grad tvivlsomt for mig, om det kan fortjene samme Karakteristik, naar det gøres anvendeligt paa kommunale Valg, navnlig i de smaa Sognekommuner paa Landet, hvor alle Mennesker kende hverandre. Der er nemlig det at bemærke, at for at Forholdstalsvalg kan virke nogenlunde korrekt, som det bør, skulle saa godt som alle og helst alle, hver eneste Vælger, være indrangeret i sin Baas — for at bruge et populært Udtryk. Det er ingen Ulykke, naar der er Tale om politiske Valg. Det vide vi alle, at enhver politisk interesseret i Danmark ved nu om Dage, hvor han hører hjemme, men derimod er det ikke saa sikkert, at det er gavnligt i kommunal Henseende, at nøjagtig samme Skel eller Skel med lige saa stor Skarphed blive iværksatte som ved politiske Valg. Det er min Overbevisning, at det vil give Anledning til forskellige Rivninger og Kævlerner ude i Landsognene, som det ikke er ønskeligt at kalde til Live. Derfor staaer det for mig som tvivlsomt, om Forholdstalsvalgs Benyttelse ved kommunale Valg er et saa stort Fortrin, at det kan siges at veje op mod det, som den højstbeskattede Del af Samfundet afgiver.

Det andet, jeg vil nævne, der kan siges at være et Kautel, er Bestemmelsen

i § 1 om den Tid, der skal hengaa, inden en ny tilflyttet Vælger kan benytte sin Valgret i en Kommune. Paa det Punkt er jeg ganske enig med den højtærede Minister. Jeg finder ikke, at der gøres nogen Uret, fordi man forlanger af en til Kommunen tilflyttet, at han skal have opholdt sig dog nogen Tid der, inden han benytter sin Valgret, idet man vil have nogen Sikkerhed for, at han saa at sige har amalgameret sig med Kommunens Beboere og Interesser og har nogen Forstaaelse af, hvad han skylder den paagældende Kommune, forinden han kan udøve sin Valgret. Det forekommer mig ikke berettiget at bebrejde Koncipisten af Lovforslaget, hvad enten det er Regeringen eller de frikonservative, i meget stærke Udtryk, at de her ere gaaede for vidt. Det maa være naturligt at sige til den ny tilflyttede: Der er ingen, der forbyder dig at bo her lige saa meget du vil, det har enhver Borger fri Ret til, men forinden du faar Lov til at være medbestemmende om Kommunens Anliggender, bør der gaa en vis Tid, for at du kan sætte dig ind i, hvad det drejer sig om her under vore Forhold!

Endelig have vi de to omtvistede Bestemmelser i §§ 22 og 23. Bestemmelsen i § 22 har jeg, som den foreligger, ikke Spor af Sympati for. Hvad der der tilbydes som Sikkerhed mod Misbrug af Skattepligningsretten, betyder efter min Mening egentlig mindre end intet. Det er formelt en Indskrænkning, en Begrænsning af det kommunale Selvstyre — deri maa jeg give det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borghjerg) Ret —, idet den forøgede Skattepaaligning, man i Fremtiden vil have Ret til at bruge uden at spørge den overordnede Myndighed, er begrænset ret stærkt, stærkere end jeg tror det er fornuftigt. Jeg har aldrig i mit kommunale Liv, med de Erfaringer, jeg har indvundet, ønsket at være med til at begrænse eller indskrænke det kommunale Selvstyre. En Begrænsning her er ikke til Gavn for vort Samfund. Jeg vil derimod mene, at man havde Ret og Pligt til navnlig ved denne Lejlighed, hvor det drejer sig om vort Samfunds Fremtid, at tage under alvorlig Overvejelse, hvorledes man faar sammensat de fremtidige kommunale Raad paa den for det hele Samfund mest betryggende Maade. Det er der god Mening i, og det Spørgsmaal er det en Pligt for ethvert Medlem af den lovgivende Forsamling at gøre sit til at løse. Men efter min Mening staaer Samfundet sig bedst ved ikke at indskrænke, snarere at udvide det kommunale